

УРЕЂУЈЕ В. Ј. ЈОВАНОВИЋ.

ГОДИНА ПРВА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ЈАКОВИЋА

ГЛАВНИ САРАДНИК:
А Б У К А З Е М.

У НОВОМЕ САДУ
10. НОВЕМАРА 1878.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Велики рак. (Август Кошич).

Варош Морин бадро пази —
 Стража с воде не одлази:
 У језеру грдан рак,
 А од њега стрепи сваки;
 Па му добре стеге дали
 У ланце га оковали.

Рак на варош вазда циља,
 А велик је много миља;
 Да му Господ област да,
 Шта би било, сам Бог зна!
 Владале би силе врашке:
 Све би пошло у натрашке.

Чим би батак к устма дош'о,
 Већ би, јаој! натраг пош'о
 Ти од чуда бленеш луд,
 Он у зделу, па у суд.
 Гледнеш хлебац, аох квара!
 У ситно се брашно ствара.

Греда с куће доле сави —
 Грм се од ње опет прави
 Па с' у шуму натраг дао;
 Од цигаља пост'о као.
 Гледаш краву, куку леле!
 Створила се опет теле.

Мед се у свој цветић слива,
 Од кошуље платно бива,
 А од платна, као прам,
 Расуо се конач сам.
 Кмет без новца први ост'о,
 И пре свију деран пост'о.

За њим с' дѣти ћата стари,
 А за ћатом општинари;
 Грађанин се гради роб
 Па слободи копа гроб;
 Учитељи, главе старе,
 Вратили се у букваре.

Све што расти, миче с', праћа —
 Пореклу се своме враћа.
 Па и тица лаган лет
 Оставио б' најзад свет,
 Од коке ће јаје бити —
 А рак ће га прегазити.

Ал' немојте сузе лити —
 Не ће баш то тако бити.
 У општини пази сваки
 Да с' не отме грдни рак.
 Па и ова песма с миром
 Може поћи кроз свет широм.

Вашарске приповетке.

I.

Мој брат Орестије.

Питате ли ви мене, молићемо, за мајстор Орестију? Како то да га не познајете, а вид'те ја га баш добро познајем. Ако је дакле слободно и мени ко мајстору човеку да рекнем једну, оно молићемо да се саслушамо. Изволите под моју шатру, седите на сандук а држите се за уже, па да рекнемо онако коју својски, кад и онако нема пазара. —

Та били сте та како не би били у И.? Знате онај леви сокак поред цркве, управо, па трећа кућа од рогља. Јест, јест, зелена тараба, три пенцера од собе а онај четврти од веркштота, па капицик са бравом на дизгу а над њим црна табла са великим златним маказама како кроје пар ногавица, а оздо пише бели слови: „Орестије Пауновић, грађански кројач.“ Ето ту вам седи тај мој пријатељ Орестије. Наше су вамилије кумови од старине, моја баба криштавала је његовој тетци децу, а главно је, што смо нас двојица још пре колере у једном сокаку били шегрти и увек ишли заједно на чесму.

Мајстор Орестије је мало чудан светац. Ко га види реко би пре да је касанин а не кројач. Глава велика, очи подбуле, нос замашан, бркови као метла, коса ко чекиња, а брада оперважена као да је гомбар. Чакшире носи мацарске а иде кад је салт увек у папуча. Цео свет зна да је Орестије добар и поштен човек, само његова жена Сока не да то рећи, фурт се тужи како она кукавица, да простите, сграда и пати од њега, али као жена од образа покрива своје зло. Ал' верујте да не би Сока тако зипарала да је не буне друге жене. Мајстор Орестије је што но кажу и сувише добар човек па је жену мало и напустио те она назире ђавола и тамо где га нема. —

Та куд ћете бољег човека од Орестије, кад је он и у општини, и на вашару, и у цркви, и на сокаку и у туђој кући за то, да свуда влада мир, љубав и задовољство!

Па видте то баш не иде његовој Соки у рачун. Како да вам кажем, она је жена, простите ми рећи, врло на језику, хоће за сваким да лане по нешто. па кад реч по реч изиђе свађа и русвај а Орестије превуче то чудо својој жени мало преко носа, она Сока лати њега на миндрос, како се он нашао да исправља раменом свет — е па онда није чудо ако је кашто стане трка и око куће.

Не велим да то бива баш сваки дан, јер, молићемо лепо, није ни Сока увек тако малопаметна, тек с јесени бива то почешће, јер можете знати кад ради ново вино, онда избије свако зло свој врањ, па где ври ту и прекиши.

Будући, молићемо лепо, сваки човек има ко човек свој фалер, тако и Орестије био је већ тако добар, да чисто не ваља од суште доброте. Јер то ће рећи, ако се деси, да се између мајстор Пере и Паје раздере љубав, то се Орестије као њихов пријатељ не ће све дотле смирити, док је опет не скриши. По три дана хода из куће у кућу, сав се већ посувра-

тио од муке, па кад је с великом натегом тај двоструки конач Перу и Пају опет уденуо у једну иглу — онда направи чвор, те је опет мир, љубав и задовољство између мајстор Пере, Паје и Орестија.

Али и Сока је враг па назире да њен Орестије не сашива то распарано пријатељство само масла ради — него да зец лежи у другој грму и то одма у трећем шору од његове куће преко пута од грк Томиног дућана, где виси златан лав на цимеру, па држи, да простите, у зуби пушлу ердељских свећа, јер ту седи мајстор Пајина сестра, Јулка обрвача, удовица блаженопочившег Проке Кучука, који је умр'o оном лане лицем на св. Мрату. Та Јулка окреће њеном Орестији лончић, кад она вије на Орестију оним широким обрвама, омах ти се он зажари већма него утија, па фирца око њене куће ко бесан.

Премда будући нешто се и догодило, по чему, молићемо лепо, могла би и Сока имати у неку руку мало и право.

Јер прво: зашто се Орестије отима увек, да баш он купује свеће у јулкиној болти, па га тамо и Бог заборави.

Будући друго и то: Орестије кад год се мало ко човек напије, он ће увек узданути из дубљине душе: ух, Пајо брате, а заш' да нисмо нас двојица шогори? Судбино, судбино!

Све то после чује и његова Сока, па ту онда она нема више мира у кући.

Премда оно што се летос догодило — то је управо моме брату Орестију рана до гроба. Кад Сока дирне у ту жицу, умах ти добри и мирни брат мој Орестије позелени сав од јада, плане ко рис и да Сока не дочепи врата од веркштота, баш би је, да простите, врелом утијом у по главе.

Међутим ствар се та догодила ево како:

Летос славиће мајстор Пера Петров дан и мајстор Паја Павлов дан. Пера је био постао цехмајстор, а Паји већ друга година како није славио. Орестије уме и надвојице, саставиће обе славе ко две поле у једну, ма да Сока зипара, да све грми, по што она није са женама њиховим у љубави. Орестије није то много вермао, него се из цркве упутио онако свечано Пери на ручак, па ће код њега вечерати до зоре, и истом кад опере св. Петру и ноге — онда ће још и Паји, те код њега онако мамуран почеће пик Јово на ново.

У Пере се пило како тако, ал у Паје је већ и загрдило. Та није да је шиљер, него као гром, сви су гости заглублили од њега. А врућина тај дан, Бого моја, мислиш сад ће се сва земља раскокати.

И тако рећи налио ти се мој брат Орестије као рчак. Није нег све дуби, па све шклоца: ух, Пајо брате, зашто нас двоје нисмо шогори! Судбино, ох судбино!

Кад су се пред зору ухватила оба вина, перина салаксија и пајин шиљер у коштац, крене се мој Орестије кући. Салаксија га вуче на лево, шиљер на десно, кад би боље погледао, рекао би, да простите, да Орестије посрће. Дотетур се некако пред грк Томина дућан. Холт, ту седи преко пута Јулка удовица!

Узверио ти се мој Орестије у њену кућу. Дошло му је, да простите, да је млад ко роса, да је јуче дошо из Пожуна из вандровке, да је таман момче на женидбу. Одједанпут као да се јулкина кућа сва за-светлила, на прозору седи Јулка млада као капља, коса јој пала до појаса, очи јој се светле као две усијане утије, обрве се вију мислиш да су пијавице. Орестије тек да полети преко — ал у тај мах се указа Сока са усијаним маказама, а јаше на златном лаву. Лав припалио све свеће, наострешио гриву, разјапво вилице, па потегао управо на Орестију. Кукавни Орестије!

Од страхоте хтеде да бежи, али му се ноге скратиле, клецнуше и Орестије чучну те седе. Но лав управо па на њега. Орестије да ћипи, ал јест, ни маћи, ко да су га неке мањџије сплеле. Није него баш су га приковали за неки сандук, буре, који ли је ђаво. Потезе из петиних жила, ал ни маћи. Кад се виде на невољи, да ће га лав прождерати, рикну Орестије троструким гласом: „ајао Соко! Не ако Бога знаш! Ајао!“

Будући се на ту рику искупили све комшинице, јер је у том већ и свитало, искрсну иза рогља баш у персони и његова Сока. Има шта и видити. Њен Орестије седи чело Јулкине куће пред грк Томиним дућаном на одаднвеном бурету смоле. Шегрти заборавили синоћ буре на сокаку, смола се на сунцу рапчварила, па како је Орестије од стра сео, тако се љуто залепио, да ни маћи из чакшира.

„Ух несретниче један! — цикну Сока као змија, лати ти мога Орестија за кике, те док си тренуо, истресе га из чакшира, да се буре с орестијевом закрпом откотрљало у јендек.

Како је Орестије онако шанадан отишао кући и шта је после било — то вам ја сад више не знам казати, доста то, да је кукавни Орестије после три дана код Ваје тишљера наручио нов риф. На чији се леђи сломпо, ко би то знао?

Премда од то доба Сока зна на чисто на чему је, ипак у њиховој кући влада мир, љубав и задовољство. А молићемо докле — то је друго питање.

— Ето то вам је историја мога брата Орестије. Него, молићемо лепо, само да се не чује даље, јер не би рад да ми Сока цеди восак.

М. Ј.

Тем. Гласник и меценат му.

Гласник гласи: нема пара ај!
Карапера одговара: нај.

Гласник гласи: ово много еј!
Госа вели: само раздор сеј.

Гласник гласи: нећу море иј!
Госа вели: ал не штеди, бриј.

Гласник гласи: од куд паре ој?
Госа вели: још народни зној.

Гласник шапће: јадан народ уј!
А госа му помркује: ајде ту кушуј.

* * *

Разговор у мојем орману.

Била је лепа ведро ноћ, месец је парадно у гали шетао по небесном своду, само је ђаволасто по свом обичају завиривао у овај или онај прозор и гледао, шта се у соби ради. Једне такве лепе зимске ноћи пратио ме је мој пријатељ месец кући. Он није пропустио а да ми и собу моју јасно осветли и тиме ми уштеди, да не морам свеће палити. Из благодарности према месецу, нисам хтео завесе да спустим, него сам му допустио, да може свој ћеф терати, те у собу ми допрети. А он је љубопитљиво загледао у све буџаке у мојој соби и смешећи се гледао је диван перед на моме писаћем столу. Што је год било од метала, све се светлило при месечини, а напоследку застаде месец на мојем сахату на дувару, као да би хтео рећи, да је време да већ једанпут легнем спавати. Ја сам то и учинио, сложивши најпре моје хаљине у орман, где су ми и друге хаљине висиле. У том заборавим орман затворити и подвучем се хитро под јорган. Мислио сам брзо ћу заспати, али дуго је и дуго трајало, а ја ни ока склопити. Таман склопим очи, а ја се опет тргнем и никако да заспим. Гледах овамо онамо по соби. Месец је сишао са сахата и упрљо поглед свој у орман и загледао се дуго у моје хаљине. У то ми се учини, као да се моје хаљине у орману стадоше покретати и нешто шушкати, стадоше се озбиља врпољити и једна другој нешто шапутати. Јест, оне шапућу, све се јасније чује, а ја се учиних да спавам, јер су се хаљине нагибале да виде, да нисам будан. Кад им се учинило да тврдо спавам, а оне почеше гласније говорити и први беше мој зимски капут, чији сам глас разабрао. Он је говорио крупним ранавим гласом, сигурно с тога, што је добро ватиран или с тога, што сам га прошле ноћи у ходнику мокрог оставио, те је ваљда промукнуо. Мени се кожа најезила.

„Ја вам кажем“, мумлао је зимски капут, „ово вам је скотски живот! Кукаван зимски капут има врло јадну егзистенцију! По свакојаком времену морам да идем по пољу, снег и киша падају на мене. Ако је хладно ја се сав смрзнем, постава ми све цвокоће, ако је блато попрскан се од главе до пете, а после ме сутра дан гребу неком онтром четком и чибукају, да ми сваки шав од бола хоће да пукне!“

„Е мој драги пријатељу“, рече комшија му „шлофрок“ гласом питомим и гипким, као што му је и цела природа гипка, „драги пријатељу, немој да си неправедан спрам своје судбе. Истина, ти си изложен свакојакој непогоди, али ти си јаке нарави и добре грађе, те можеш и да издржиш. Ал помисли само на уживање, што га ти имадеш, и што ти надокнађује неугодности са рђава времена.“

„Уживање? Не знам каква ја имам уживања!“ гунђао је зимски капут.

„Та помисли само“, шаптао је „шлофрок“ ублажавајући га, „помисли само куда ти све доспеваш! Господар те води у концерте, весеља, позориште, те видиш и чујеш. —“

„Нити видим шта, нити чујем!“ грмио је зимски капут. „Господар ме преда у гардеробу, у леђа ми удену неку цедуљу, па ме баце на раф, те онде лежим савијен уз моје садругове, огртаче и мокре амреле, кадикад само што чујем гудање оних великих егеда или дреку какве сопранисткније. То ми је цела забава. Него фрак и са-

лонски капут, ти знају да живе. Њих понесе господар са собом у дворану, те виде и чују све, пак уживају, амизирају се“.

„Молим за реч“ умеша се фрак у разговор. „У колико се мене тиче, морам тврђу зимскога капута, да се ја добро забављам, свечано одбити. Ја истина доспевам у дворане, али питајте само гласе-рукавице — оне ће вам умети казати — колико их пута господар на уста метне кад зева, јер се у дворани „лангвајлујемо“. Соареји и пик-ници — боже мој, шта ту има човек све да издржи и да се нанати! Али најгоре су званичне визите, што их правимо, честитања, тезоименија и тако даље! Мој господар мрзи такве визите од свег срца и баца најмрскији поглед на мене, и на гласе-рукавице, кад мора да нас обуче. И ономад је реко: „Само да не морам ову накараду облачити!“, а ту је мислио мене. Мене господар мрзи, знам ја то добро, ја сам му само нужно зло, то осећам и то ме боле. Тако је, драге колеге моје, за то ми немате на чему завидити!“

„Та шта ту ваздан!“ упадне му зимски капут у реч, ти ипак живиш ти комотније него ја. Ти си сироћу мене као пудла спрема ловачког псета. Мене не штеде, нехају обзира на мене, са мном господар ретко ће се кад извести, осим на таљигама и омнибусу; а кад ме који пут баш и у фијакер узме, то је само теби за љубав, драги фраче, или лакираним штафлетнама. На мене господар и не мисли; ја морам све да истрпим. Та нисам ни ја од гвожђа!“

„Што се тога тиче, теби је много боље у сваком погледу, драги мој фраче, ти уживаш увек подједнако умерену температуру, или под мојим топлим закриљем или у топлој соби. А ја морам са сокака, где је 10 гради зиме, у канцеларију, где је 18 гради топлоте, па онда опет на сокак, па у кафану!“

„У кафану!“ уздана „шлофрок“, „а ми кукавци кафане никад и не видимо!“

„Да“, мрљао је зимски капут, само да ме господар не обеси баш нуз фуруну! То је безобразлук, донети ме с поља са најјаче хладноће, па ме обесити код усијане фуруне! С почетка цури уза ме растопљени снег, а за тим се зажарим од топлоте. Ту се онда мора пропасти!“

„У кафану ме госа никад не носи“, тужио се при фрак „мрзи га, да сам и ја тамо. Ту најбоље пасује летњи капут.“

„А где он ћути, дед летњи капуте, шта си се замислио?“

„Мани га с миром“, шапутао је „шлофрок“, „ти знаш да је он увек ћутљив и утегнут. Док се мало загреје, он ће већ почети. Него, драги зимски капуте, приповедајдер још шта о кавани. Ја, који никуд из собе не изазим не знам ни како изгледа напољу и у кавани. Шта ради наш господар у тој кавани?“

„Хе“, одговори зимски капут поучавајући га, „он тамо ради оно, што се у кавани радити може. Чита новине, игра билијара, а кадикад игра с добрим пријатељима и тарока. То ме највећма забавља. Кад тако мирно онде видим и гледим, а ја у мислима и сам играм с њиме и страшно ме једи, кад противници господара нашег закажу „ултимо“ и одрже.“

„Ти си ваљан момак!“ рећи ће шлофрок.

„Него пријатељи господара нашег веле, да он страшно падује.“

„То је цела истина“, рече летњи капут флегматично.

„Да — продужи зимски капут — у кавани није тако рђаво. Непријатно је само, што господар, кад се удуби у игру, не пази на мене. Лане ме је тако неко променуо, и једва сам опет доспео у госине руке, а једанпут ме је један лопов украо и продао чивутину!“

„Баш има рђавих људи“, дода шлофрок.

„Но онда сам се радовао, јер сам увидео, како ме мој господар воли и цени. Свуда је распитивао за мене, и јако се радовао, кад ме је нашао, а верујте, и ја сам се радовао, јер ми је друштво у чивутском дућану врло неугодно било.“

„А колико је дао чивутин за тебе?“ запита фрак.

„Осам форината“, одговори зимски капут поносито, „а господар ме је искупио са дванаест форината. Мислим да и вредим!“

„Имаш и право!“ тврдио је фрак, „за мене кукавног не даје чивутин ни два форинта.“

„Ти си данас опет меланхоличан“, примети летњи капут.

„Лако је теби!“ повиче фрак, „тебе господар свуда води, где је весеље и забава.“

„Није то баш ни тако“, рече летњи капут „господар кад хоће да је комотан, понесе жакет и сиве чакшире!“

„Јест, јест, жакет“, одговори фрак, „тај би нам знао доста приповедати. Штета, што није овде.“

„А да где је?“ запита шлофрок.

„Сад је баш код „флекнуцера“ одговоре сиве чакшире. Недавно смо били с господаром у једном веселом друштву. Ту се пило и кучало, те се пресипало мало на жакет.“

„Охо, додаде зимски капут, „то је било у прошлу среду. Господар је, кад је ишао кући, био мало накресан.“

„Јест, јест, и врло раскалашан је био оно вече“, рече сиве чакшире кикотајући се. „Непрестано је приповедао неке несташне приповетке из свога младог доба. Хи, хи, хи! Наопак да га зна госпоја! Морао је бити у младости својој велика лола, тај наш господар. Хи, хи, хи! На пример —“

„Хм, хм.“ — рекнем ја и накашљем се видећи, да се разговор на сумњиву страну окренуо, а у орману настаде уједанпут — мртва тишина.

Али сутра у јутру дадем сиве чакшире добро ишчибукаати пре, него што ћу их обући, да им истерам мало вољу, на толику брбљавост.

Можда је што вајдило.

По „М. А. Гранджану“ Аб.

Паметна глава.

Долазио змај удатој жени.

Једно вече она вечера с мужем, а змај стане лупати. Бежи мужу, ето га!

Куд?

Хајд под кревет.

Змај дође, обиће собу, па ће тек: овде има рајска душа.

Та моје кученце под креветом, одговори жена.

Муж ва то испод кревета залаје.

У јутру се муж дивео жени, што се досетила за керче.

Море то ајд, ајд, ал од куд се ти досети да лајеш?

Е, паметна је ово глава, рекне муж, кучнув с прстом у чело.

В. М. Ј.

„ОН“ КОД ВРАЧАРЕ.

(„Он“, налазећи се у великој занари и траљавом положају, долази врачари да му карте баци, да види, едал га црна слутња — која га горко мучи — вара или не, те пружа на биљегу коврчину своје дипломатско-циганске косе.)

Врачара прима биљегу, крети карте, шапуће те поче врачати:

„Ти се, роде мој, јако несретним осећаш и у великој си бризи, немиру и неприлици ради неког опасног и незгодног пута у некој туђој земљи и због неког силног новца, који је на том путу узалуд потрошен, јер роде, што желиш, нећеш никако моћи постићи. —

(„Он“ само ћути па се мргоди и трне, шта ће даље бити.)

„Видиш роде мој, ова два мушка, којима никад ниси био искрен, чину се као да су ти пријатељи, али чувај се. — Они тебе само на танак лед наводе, па се иза леђа смеју твом страдању.“

„Ти куме и неки важан посао водиш, ал карта вели, да си у том послу јако несретан или нерезумеш га, јер ништа ти за руком не иде; ти као да ти усељ тога што скорији пут предстоји; и ти се због тога пута држиш јако несретан, па ћеш пасти и у неку беду и невољу, ал тешко ћеш се моћи тога зла опростити. —

„Јест роде, јест, тако карта вели, па ако лажем, брада ми не смета, а бркова немам. —

М. М.

Шајкашима.

На дан, кад ће се требити чисто жито од кукоља.

Било ј' време, кад се с хвалом
Сваки шајкаш звао „Лалом“;
Ту је лалу нашим широм
Срб носио за шеширом,
Па накићен њеним цветом
Вићен беше пред свим светом.
Сад би браћа радо знала:
Је-л' та лала прецветала.

И у ноћи и на дану
Шајкаш беше на мегдану.
Куд он стиже, земља с' тресе,
Топови му клањаше се
Где јунаци за род гину,
Ту он стиже на висину, —
А сад да га отуд стера
„Неки доктор Пера!“
Где си, Чичо, скупа жртво?
Твоје тело лежи мртво.
Али дух твој мртав није,
Он весело данас бдије;
Дух твој струји кроз све наше,
Кроз соколе, кроз шајкаше
(Само не кроз оног жмиру,
Кроз бабиног ћиру).

Крље, бубе, лисци стари,
Кукавице, себичари,
И цигани неопрани,
И пауци трбушани
(Убила их вечна тама!)
Плету мрежу нашег срама.
Раздер'те је данас јавно, —
Није ласно, — ал је славно!
Де шајкашу, дедер Лало!
А тако те обасјало
Сунце, које тражи цвеће,
А на хрђу синут' неће.
Диж'те барјак више, више
На ком чисто српски пише:
„Нек се стиде синци мрака!
— Живео нам ЛАКА!“

—рм—

Шетња по Новом Саду.

X.

Јесен је увелико већ превалила, берба је прошла, кисели купус и проколе међу се у бурад, сузудци већ готови, путеви испроваљивани а и сад је ево настало жалосно полужимско време: блато, хладноћа, магле и сватови, све само такве ствари, којих се крштен човек ратосиља. Један ми пријатељ вели ономад: „Брате, код мене је све весеље за весељем: славио сам крсно име, саранио сам пуницу, клао сам свиње и ужегла ми се маст!“ — Народна песма вели: „О јесени грожђе бери, бери, па се жени!“ Грожђе (и бостан) смо већ обрали, сад нам само још остаје да се женимо. И доиста кад нас у Новоме Саду недељом и четврт-

ком пуне су улице сватова, јер су се пооженили сви они, који нису оставили то за боља времена, или који чекају да буду млађи. Силна сватовска кола лете сокацима са гајдашем и лепим певачицама, те ти доведу живот (и срце) у опасност. Пешкири бело-црвени и „плинговани“ заденути коњма на глави вуку се по блату: а по шеснаест девојака у једним колима или таљигама лепо умивене, очешљане и набељене певају сватовске песме; веселе су, јер су им се момци вратили из Босне; само што су у Босну отишли обријани, а онде мора бити да нема бербера, јер су се већином вратили са пуном брадом (чега?) Момци, први дошли у вароши, јашу коња бедевину, који све упропнице скаче, а кад други пут тог истог момка погодиш да те на том истом коњу одвезе у Футог, а он мили као корњача и све ти се чини канда не идеш напред, него се враћаш натрашке у Нови Сад. Други ожењени људи возе се на коњима стражњим и код свакога бирцуза успут застану мало да као људи попију чашу вина и још пре венчања певају „Исајије ликуј!“ Срећом се на оним колима што су умакла напред покрља руда или точак, те их ови стражњи опет стигну Деца и чизмарски шегрти вичу за сватовима и бацају се грудвама, свирац се осврне, опсује нешто, плуцне па опет даље свира.

Ко се у то доба шеће сокаком, тај ће отићи попрскан кући, за то наша господа седе за то време мирно у кафани, госпође се картају код куће а црквешњаци сачињавају публику у цркви.

Како је јесен наступила ми Новосађани постадо-смо, као и сваке јесени, прави Шајкаши. Не по томе, канда би и ми имали комуналне школе, или да наши свештеници и учитељи кортешују код народа који их плаћа, за владиног кандидата — тога код нас хвала богу нема; јер наша општина не би онда била равнодушна —, него смо ми сада по томе, што су нам дошле шајке с воћем, и тако нам је сад најлепша шетња на Дунав, где су нам стигле из Славоније шајке с јабукама, крушкама, оскорушама, те сад идемо сваки дан и по свакојаком времену на Дунав, где по цело после подне шећемо, те купујемо онде вруће кестење, хладне јабуке, труле крушке, незнам какве мушмуле, ревматизам и дифтиритис. Срећа још што је наша добра госпођа Петермајерка свој кијоск на променади давно већ затворила, иначе би ми какви смо најљиви на своје здравље, били у стању сести код њенога кијоска и јести сладоледа у порцеланској тацли и у новембру. Кад смо дакле шајкаши онда треба и да нас занима претстојећи избор посланика у Шајканикој. Онде имаде два кандидата, један је доктор медицине, а други права. Онај први је јефтинији — само један бугер! А шајкаши треба да су економи, јер су и онако већином економи. Др Стојковић има сву спрему за посланика саборског: он је као лекар учио анатомију па за то ће се на сабору борити за автономију; он уме врло вешто парати људе; кад се сабор подели на секције, он се ту најбоље разумева: колико је пута правио секције? Он уме и много говорити, за то се за њега заузимају све бабе и сви бабини у батаљону! те ће тако и он

силем баба? — у рај, или барем у какав рајић. Њега дакле свакојако треба послати на сабор, али не онај у Пешти. него нека га бабе воде по саборима око манастира кад је слава.

А на сабор у Пешту нека иде онај човек, који је науком својом и поштеним карактером на то способан; Живео Лаза Костић, посланик шајкашки!

Аб.

Костић или Стојковић ?

Састала се два бирача у Шајкашкој. Један неродњак, а други бугер. Бугер је народњаку овако разговарао :

— Шта ваш Костић! Из вашег Стојковића можеш истерати вашег читавог Костића и још да остане Стојковићу један Јов, т. ј. Јупитер читав! Састави само писмена.

Доказ: **Стојковић = Костић + Јов.** Зар није дакле Стојковић више нег ваш Костић?

Аб.

Пред избор.

Кортеш. Даклем, за кога ћеш огласити?

Бирач. Па за доктора.

Кортеш. За доктора Лазу, или за доктора Перу?

Бирач. А који боље уме да лечи?

Кортеш. Оне болести, које се на сабору лече уме боље др. Лаза, а доктор Пера ослобађа од солдатије и дао је реч свима бабама у Шајкашкој, да ни једну неће узети у солдате која буде за њега кортешовала.

Аб.

Грк Коста из Жабља.

Зелен Коста добује:

„Ево браћо мог ује

„У њега је масна каса

„Њему дајте вашег гласа.

„Кад на сабор горе оде

„У риту ће нестат' воде,

„Долма одма отпада

„А порција опада.

„Ако Бога, браћо, знате

„Што којекуд тумарате

„Држите се мога рође

„Јер тако вам светог Ђође

„И доктора Крестић Ђоке —

.....

Ал бирачи веле: љоке!

— мј —

Материјализам.

(Идеалу.)

Сва си леза од главе до пете

Једном речи: вилино си дете;

Ал' да тата дукате не даје

Не би нико глед'о твоје баје.

В М. Ј.

(нелани). Сир Ђока Кр — ић.

Народе! браћо! Гле како сам феш.—

И од Ђође сам већи ја — кортеш!

Зато знајте:

Ђођа је klug, ал ја сам још kluger.

Замном роде, ко је бугер!

Ј.

К о к и ц е.

Срби се страшно једе на адресу коју је поднео др. Полит са два друга. Ако мислите да ја лажем, а ви читajte „Турски народ.“ „Пешт. Лојд.“

У Босни има већ толико реда, да је сада већ дошао ред и на редушу Филиповића, да га и он окуси

Хаџи Лоја сада лепо седи и потписује своје име на цедуљице, које Бечлије купују за два сексера комад. Кажем ја, тешко је, тешко је само утећи од вешала и доћи до Беча, — а после ни бригеша!

Неко, који је само овлаш читао полемику о нашим календарима „Соколу“, и „Орлу“, запитао је: А какав је календар тај Арса Пајевић, кад се на њему кола сломила.

Београдски пресбиро поновио се са једном новом снагом. Београђани честитају Новосађанима на том губитку.

Немојте ви тога Ђиру Бабиног тако багателисати. Јер он је био код „Заставе“ министар спољних послова. Адресирајте се само на њега, јер и он је многима адресе писао. Лепите се њега, јер и он је доста марака лепио. Он зна у прсте све Србе који српске листове не држе, па је од свију изабрао доктора Перу. А то зацело није бадава урадио.

Ћира. А шта је бога ти са Тошом Стратимировићем? Та и он је био владин кандидат, па зар га се влада тако брзо одрекла?

Спира. (Шапће му на уво). Знаш влади је стало само до тога, да нам докаже, да она није спала на Тошу Стратимировића: има она таквих печурака пуну врећу, које нам данас препоручује, а сутра их се сама стиди.

Ћира. Е па то ћемо ми влади још велику љубав указати, ако таке печурке зарана погом шорнемо. Боље да их се стиди издалека него изблиза.

Ћира. Је ли већ намирена кауција за „Заставу“ која је конфискована због судски трошкова Милетићевог процеса?

Спира. Бога ми ту ћемо још насести од силне учтивости.

Ћира. Каква учтивост ако бога знаш!

Спира. Сви признају да је срамота таку маленкост купити по целом народу. А поједина места једно другом уступају првенство. Нови Сад неће да изгледа као да се он намеће. Сомборци мисле увредиће Кикинду, ако њој ту пријатну дужност не уступе. Кикинда мисли: шта ће рећи Вршац ако види да се ми пред њега истичемо. Вршац мисли да ће му Рума замерити ако њој не остави ту славицу. Рума није рада да јој замери Митровица; Митровица се боји да ће јој викнути Сентомаш: себи руке девере, то је наша ствар. Сентомаш мисли увредиће Бечеј, ако му тако лепу прилику преотме, да се својим родољубљем покаже. Бечеј се устручава од Карловаца и Футога, ови од Ирига и Каменице. —

Ћира. Стани, ако бога знаш, јер од те учтивости хоће грозница да ме ухвати,

Ћира. Каквим се оружјем могу служити парла-

менти према влади, која заслужује рукописателних опомена?

Спир. Најбоље је оружје буџет.

Ћира. Хм! корен ми се те речи допада. Само ми је нешто сувише фино одељан. Држим да би кад кад у крупнијој форми боље хаснио.

Ћира. Даклем хрватски сабор „добио је нос“ што се меша у спољну политику.

Спира. Јесте „добио је нос“, али ни то није згорег, сад ће бар још боље осећати шта смрди у данској држави.

Ћира. Бога ти Спира, за што доктор Ђока кортешује за владиног кандидата у Шајкашкој?

Спира. Хоће да се препоручи Србима Старо-Бечејцима, да га изабере за општинског лечника.

Ћира. Ил се ваљда боји, да му солга Николић не одузме докторску диплому.

Ћира. Шта вреди један владин бирач у батаљону!

Спира. Не вреди ни по крајцаре.

Ћира. Е да, вреде они сваки четир крајцаре, т. ј. бугер.

Ћира. О мај, Спира, јеси л' чуо да су Ђођа и Крестић „неслан сир“.

Спира: Та чуо сам да су се успалили.

Ћира. Па шта је онда Ћира Бабин?

Спира. Та и он је неки шмиркас.

Ћира. А знаш ли ти које спасо ову земљу од пропасти?

Спира. А ко би још и то знао.

Ћира. Та Коста Михајловић жабаљски грк.

Спира. Које шта, одкуд то?

Ћира. Та да он није измислио барут којим се мишеви и пацови море, они би до сад целу Шајкашку па после и Угарску прорили.

Спира. Е гле молим те; та тај је још паметнији него његов ујак Пера.

Спира. А што си се ти Ћиро тако снуждио?

Ћира. Не знаш, фрајнд, како ме то секира, што ми је тај каплар Ћира имењак.

На матури.

Катихета. Кажите ми господине: што ће секира на слици св. Јована Крститеља?

Ћак. Да крчи пут наметнијим питањима.

В. М. Ј.

Ћаво и жена.

VI.

Разносило се ово чудо широм света,
И суседном цару дође до увета,
И њему је болна јединица драга,
Болује сирота од Прокина врага,
Цар му дакле пише једно лепо писмо,
А у писму вако говори понизно:

„Комшијо и куме! Не’те замерити,
Што вас вако трудим, али мора бити.
Тежак јад ме мори, невоља голема,
Та од које ваљда нигде веће нема!
Моја драга ћерка, јединица зорна,
У кревету лежи болна и преболна; —
Доктори је лече, ал све бадаваде,
Заиста већ немам никакове наде.
Чудно да је тад баш оболело дете,
У који с дан кума опростила беде
(Госпа вам је, ваљда нисте сметили с ума:
Мог шуре од стрица прије куме кума.)
Још чудније јесте, да је така и беда
Ко да је баш с куме овамо пренета.
Нико дакле цуру не излечи, ви’те,
Сем ако се ома ви не потрудите.
Елем дође куме, мет’те на њу руку,
Господ Бог вам зато наплатио муку!
Биће вама ручка, коњма сена, зоби,
А и пола царства мојега дао би,
И све што желите, и штогод захтете —
Још ћу вам за фалит’ и ја, и моје дете.
Желимо вам добра сви овако скупа:
Поздравља вас прво, моја верна љуба,
Понда вас поздравља и пуница стара,
По онда и моја луда ћерка Мара.
Поздравља вас даље и наш свињар Паја
И слушкиња Пана, и говедар Гаја,
Поздрављамо вас, и вашу кума-жену,
И вашег таста и његову жену,
И слушкиње ваше, па и ваше слуге —
Желимо вам здравља и векове дуге.“

Тако гласи писмо. Тако у истини.
Ал’ се Прока свему томе невешт чини.
Знаде, да је крај већ знања његовога,
Не излечи више царске ћери Прока!
Ал’ гласници, једнако му лете,
Газећ’ један другом жуљеве и пете;
Један ногу на праг, други с прага меће;
Сусед најпре моли, п’онда и веће,
Понда заповеда, понда прети њему,
Понда шиље на њег’ крајину голему.
И већ бедан народ, огуљен погор’о,
Бегајући прича, шта је трпет моро,
И већ силна села црвен пламен кити
Ко хиљаду зора да у ноћи свити,
И Прока се жацну од овога знака,
Јер је човек осто без једног војака,
На месец га на два оставише неки
Неки пак узеше „опшит“ за навеки,

Сад са она два три кукавна пандура
Како да толике душмане изгура?

Страота се јоште поплашила била
Пуница му драга, таст, и жена мила,
Па заинтачише молити га јако:
Да излечи цуру, та он може лако.
Прока за свет цео неби рећи смео
Да ј’ шурово с врагом, шњиме лука јео —
Нег приклони главу, да шта ће сирома
Да покуша своја стара чуда ома.
Пође дакле — најпре примирије моли
Непријатељ чини по Прокиној вољи —
А он ти загребе па је већ до зоре
Стиг’о у кумовске у комшијске дворе.
Кад приспеле тамо, са најбржим скоком
Управо је трајлич бес игро с девојком.
Који кад га виде срдито му вели:
„Шта си дошо? шта ћеш? таки с’ натраг сели!“
„Зар си смето с’ ума шта уговор пише?
„Ни чукундед твој ме неистера више!
„Јао!“ рече Прока, уменртљив у ма;
„Нисам зато дошо, нисам смето с’ ума —
„Ал’ ме Јуца вија ево већ дуж њија,
Сакрите ме, јао, изешће ме жива!“
„Јел’ далеко?“ рече даба сав у смутњи,
„Није! та ево је ди у кујни тутњи!“
И ало! ко да га ко ђиотком тера,
Одупре се враже па чистац! отперја,
Не осврћућ’ лица у пакао јури,
Па с’ онде у неки запењак шћућури,
А девојка брата с места здравље стече
Па је лепша била него икад пређе.

И Проку је куме лепо дочекао,
Гостио га красно по царства му дао;
Па сутрадан рано отидоше пољем,
Оградише кума, Прокин део кољем.
Онде праве унке дуж коља овога,
На жалост блесана, дзинзова многога.
Што их онде силом, кад не шћаху милом,
Повалише слуге баш на врху унке,
Па да спомен живи до кончине љета,
Лесковцем их пандур добро издевета.

VII.

А о снаш Јудити шта би прича знала?
Ваљда ј’ ко кртола*) онде проклијала?
Или ју је каква душица рифанска
Извукла из тешка бунарска сужањства?
Нисам чуо за то ни код баба стари’,
Ни у рожданику, ни по календари;
А и Прока (ког се то највећма тиче)
Не разбија главу, нит се за њу миче,
Нит се за њу миче, нит разбира за њу,
Нити је се сећа у свом благовању! —
А дотле се часи и стадо минута
Измењују, беже једно другом с пута.
И месец се мења у несташној шали:
Час је здела златна час је српић мали,

*) Кромпир.

Пролеће се зимом, јесен с летом бије:
 Јесен коље зима, сладак маст јој пије;
 Зимски лед посиса цветно прамалеће;
 Од овога лето гибаницу пече;
 А јесен је ладна очунала лето —
 Па од свега ништа неостаде, ето!
 За годином тако друга настала је,
 На грџоце старом, ново лето стаје:
 Но лети и зими и кад клија семе
 Срећан беше Прока дуго, дуго време.
 Кад једаред, (нуто јада изненада!)
 Дође по њег' бесу с девет „комората“;
 Па зграбише Проку и однеше силно
 Није баћа ногом земљу ни додирно
 Узалуд се деро, копрцо и плако
 Не стадоше браћа до у црни пако,
 Ту г' у кавез један роми даба стави
 А крај њега — Јутку, да му друштво прави.

„Јао!“ дрекну Прока, „крај ми је, проп'о сам
 Та због тебе, куго, и досад горо сам,
 Па зар ми ни овде нећеш мира дати,
 Да бар греје своје могу покајати?
 Ти си овом крива, ти једина само,
 Што по смрти и ја не одох онамо,
 Ди су себи добре душе места стекле
 Што онога света нису с врагом спрегле.
 Не дирај ме, јао! мируј, ман'се боја,
 Да се растанемо слатка жено моја!
 Бићу миран и ја, бићеш мирна и ти,
 И пако ће, веруј таки ладан бити!“

Не знам шта му Јутка на то одговара
 Доста, да је она и сад она стара:
 Свађају се, грде, кољу и гложиду,
 Па ће тако бити док се не сложиду.

Довде траје прича. Што да дале китим?
 Паметнога нећу уверити ни тим.
 Ал' „нравоучење“ лепо ј' ове „песме“
 Јер се човек никад баш зарећи несме:
 Да ли неће и он тако проћи када
 Ко сиром Прока и његова млада?!

О. В

Ја као Ђувегија.

— Цртица из прошлости. —

Нисам се никад хвалио, ал истина се мора казати.
 Истина је дакле да сам пре једно 25 година момак био и
 то без замерке, у целом диштрикту немош'ми наћи пара.
 Леп сам брате, није него мислим све ће се девојке пома-
 мити за мном, имао сам, до душе и сад имам, мале ножи-
 це више дечијег калуна, бело лице, црне лоланске очи,
 мала као дукатом прорезана усташца, извоштене брчиће,
 нос правилан, руке нежне, дугачке нокте, сребрне мамузе,
 коврчаву косу, шујташ атилу, ирошки шешир, кицошке
 чизме све на хармонике, једном речју све крупно и ситно
 што је за допадање и zum küssen.

Juris prudentiу сам уиме божије већ свршио, и по-
 којни г. Арон — лака му црна земљица — прими ме себи

за патваристу. Сад тек наступи прави живот; села, прела,
 балови и све томе подобно беше ми прва канцеларија. А
 како и неби, кад су ме девојке већма миловале него збор-
 ник у цркви. Свуд сам први, нема момка ко би са мном
 спрегао, све је то „шувике“, и „пекмез“. Игра ми беше
 што попу молитва, особито чардаш, у том сам ти прави
 виртуоз. Тако ти се то окреће и скаче није већ мислиш да
 земљу с' погама крадем, сад на прстима, сад на петама;
 сад на коленима, сад „лашу“ сад „фриш“, све како Бог за-
 поведа по разним фигурама и варијацијама. Па још ако ми
 девојка по мом' густу одговара, онда збогом сви трамбла-
 ни, валцери и кадрили; сукње и кринолини лете до сто
 ђавола, мислиш да их је враг паклени спопао, ја скачем,
 она цупка, ја окрећем, она потскакује; ја заплећем она
 „шлајфује“; ја узвикнем, она прихвати; ја с мамузама
 звецкам, она с' штиклицама одговара; ја се кочим, она се
 косири (ово је у лашу); па шта велиш кад се још пустимо
 у соло фигурирање, та ту ти мора око стати, па ма сто
 пута био зриказ; ноге лете на све стране, руке, глава
 коса, све је то у „воздвиженију“, ја мамим а она се ћуди,
 ја мигам, она ћуги, и какве се враголије не чине, док се
 ја не раскалшим па јој не полетим и уграбим. Онда тек
 наступи право фордичање, ту сад ја црвеним, а она бледи;
 ја се знојим, њу мука вата, ал се још ни сад не пуштамо,
 до год се ноге не општапе, онда већ оћеш нећеш мораш
 се оканути.

Од те феле беше мој чардаш.

Ал већ доста ми би и од чардашања, и од патва-
 рирања и од момчења, ваљало ми се женити, оћу рећи
 мало новца запатити.

Елем тражим жену, ни сувише тешку а баш ни лаку,
 онако 10,000 форината готови стари новаца са свим би
 пасовало.

Из своје рођене вароши није ми се никако дало о-
 кућити, заканем се дакле у стран свет.

Приснем у варошицу С.; чуо сам да ту живи удовица
 Пулка (Пулкерија) Искић, назови шогорица мог покојног
 ујака, да има 120 велики ланаца земље доста „готовнос-
 ти“ и две кћери, таман прилика за мене.

Сутра дан одма одем им у посету. Удовицу затечем
 у наслоњачи, а Милицу и Љубицу (кћери) код прозора.
 Она је црномањаста, ова је плава; она је танка висока као
 јела, а ова округла као јабука; она има грчки нос, ова
 римски; једна је бела, друга је румена; једној је коса спле-
 тена у два курјука, а у друге је коврчаста; једној су зуби
 бисер, другој слонова кост, а обадве су умиљате као го-
 лубице. Дакле као што већ видите није лако бирати . . .

Госпођа Пулкерија својски ме дочека шта више за-
 поведила ми је да ју ујном зовем. И ово неће бити згорет;
 помислим, мамица је у полак моја, а пошто су и ћеркице
 по кад кад свој тајанствени взор на мене бациле, то ми
 дакле ништ друго и не преостаје, само избирати коју во-
 лем. Ал то је враг што неznam коју ћу.

Црномањаста девојка ђаволске је фајте, а и плаве
 су чудо амишне. Она те до срца пали, да се цео живот
 у дим претвори, а ова онет варате као зора дан. Е па
 сад реци коју ћеш? шта сад да радим? Најбоље би било
 обадве с' целом сермијом, ал кад не допушта „каноническо“
 право. Шта знам сад, једну већ треба бирати, куд пукло
 да пукло. Само коју? то је источно питање.

Морао сам дакле са сваком мало на само провести да се боље упознамо. Ујна ми је била ту на руци.

Једно послеодне саму Љубицу затечем дома. Никад ми тако лепа није изгледала; очи коса, руке, уста, глава, све је то сад нешто анђeosки. У тај пар сам тако очаран био, да ни једне поштене речи нисам знао прословити, гледао сам је као теле шарена врата, и наједаред као по-маман пружим се пред њу, исповедајући најватренију љубав До душе и она се збунила, у први мах пребледи, после поцрвени, а напоследку сва јој се радост у две сузе прели.

Ох Боже, кад на то помислим и сад ми срце задркће, почне као гвоздени калапач ребра ми тући, мислим пуће од милине. Она мене воли а ја њу љубим, ох красоте, ох дивоте. Већ смо се и загрлили, већ смо се и пољубили, ствар је дакле као што видите свршена. Милицу нећу ни погледати, моја је Љубица, ја сам изабрао, тако мора бити.

Сутра дан опет ево ме. Ал данас је све наопако место Љубице ту је Милица, светла као сунце, румена као ружа; лепша него богиња лепоте. Нисам је се могао доста нагледати; и она ме је гледала, ако не онако као што се обично гледа него некако жмиркајући, све некако вабећи; а ја не могу шта силом, бацам јој се пред ноге онако распаљен и ватром обешечачки очију. Ал и јесу те црне очи враголасте, једним погледом те тако опчине, да ни хиљаду молитава снаш Мандини не може те спасти од грозне заразе. Тај поглед је и мене тако збунио, да сам једва промуцо две слатке речи „Љубим те“

Милица ми одговори то исто.

— Што?! ти мене волеш Милице!

— Да љубим те као свој живот.

— Хоћеш бити моја?

— На веки.

Помислите само колика је то радост била за моје срце ону коју ја као цео свет љубим, она ће бити моја да јест, Милица је моја не траба ми Љубица. Ја сам на чисто. Сутра просим Милицу.

Дође и сутрашњи кобан дан. Ја сам већ код ујне на дивану у среди између Милице и Љубице. Ох ала ми је срце онда куцало, ал ми је душа дрктала, ал ми је памет стренила, тролетница мислиш да ме тресе. Раме нуз раме а с десне и с друге стране, а ваља говорити. Ух сачувај ме Боже у таки шкрип доћи, никад више на поље, ко Бог да би заглавио. Ни сам не знам од куд да почнем, а почети се мора ма било с' краја; претставите само ту муку и јед.

Милица и Љубица једнако ме гуркаше, тако су већ нестрпљиве, ал женске су па нек им је просто; оне јадне и не знаћаху како је мени. Напоследку окуражим се шта било да било, говорићу на ма одма умро.

— Драга ујна, почнем, ви ме познајете, знате ко сам и шта сам, а могли сте се уверити какви сам. Услед тога одважио сам се . . . . . одважио сам се . . . . . да, одважио сам се —

„Стармали“ излази 10. и 25. дана у сваком месецу.

Годишња је цена 4 ф. За Јуни, Јули, Август и Септембар 1 ф. 34 новч. — а до краја ове године 2 ф. 34 новч.

За Србију: Годишње 10 динара, на четири месеца 18 гроша, а до краја ове године 31 грош чаршијски.

— „Слободно“. Шапне Милица

— „Даље, даље“. Шапне Љубица.

— Даље синко, да чујем, шта си застао?

— Почем сам се одважио, то . . . . . то . . . . . дакле хоћу и да . . . . . и да започнем.

— „Смело“, чујем с леве стране.

— „Не плаши се,“ чујем с' десне.

— Шта хоћеш синко да започнеш?

— Хоћу да се почнем женити.

— „Тако, тако,“ — десна —

— „Даље, даље“ — с лева —

— Па лепо дете моје, лепо.

— Јест. . . јест, хоћу да се женим. . . . . женим, у тој намери дођох до. . . . . до вас. Овде ме је сад већ врућ и ладан зној пробио.

— Јово, Јово, помислим у себи, у какве си ти ните допао, та то је прави пургаторијум.

А међутим Милица и Љубица свесу ми се примицале свака се смеши, свака ме враголасто погледа.

— Та дед да чујем даље, опомене ме нестрпљива ујна.

Сад, сад Боже, сад помози. Дрктао сам као прут, зидови су ми се окретали као да чардаш играју, ујну сам „дупло“ видио, паклена врућина ме је подуватала, а зној је цурио као да га ко с каблом лије. Између ове две девојке ваздух је тако загушљив да се човек удави.

— Хоћу да се же . . . . . же . . . . . женим, и ја . . . . . ја сам овде . . . . . овде нашао свој . . . . . свој да, свој иде. . . . . идејал.

— А ко је тај?

„Говори,“ чујем с леве стране.

„Реци“ чујем с десне.

— Ко. . . . . Ко. . . . . ко је.

— Да, да ко је.

— Ви . . . ! .

Тек што сам то изустрио, ал ти се брате са свију трана заори: „напоље безобразнице, бесрамнице, лажо, варалицо, питкове, уљо, обешечаке, ома напоље“ А ја богме нисам се дао дуго ни молити, већ брже боље сели, јер „блажени измицајушчи јако ти утекоша.“

Из овога нек је на равноученије свима ђувегијама да никад не иду на две једнаке, већ на једну ал једру, тако сам и ја радио па имам хвала Богу ваљану жену и још петоро деце, а и новаца па и земље не фали.

† С. Јовановић.

О д г о в о р и.

Г. Ђоји Вад. у Т. . . . . Молимо, да нам пошаљете вашу фотографију; кад употребимо, враћићемо Вам. — Г. дру Пери Ст . . . . . у Надежди. — Ваше „жеље“ доћи ће у кошар. — Г. Ђири Ваби . . . у кањском риту. — Мораћете набавити још који Glas. — Г. Нико . . . . . Ма каква средства да употребите, ипак ће бити „Тител ohne Mittel“. — Н. у Шајкашкој. — Онамо је сада бугарски устанак, а код вас је бугарски. Као што није помогао берлински конгрес, тако неће ни њима жабаљска конференција. —

Писма и све што се личе уредништву, нека се пише на адресу Др. Илије Огњановића у Новоме Саду. Предплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. (Neusatz.)

Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

Изишао је први из штампе

ОРАО

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР
за год. 1879.

Садржај је овоме календару најбогатији, јер мимо добро уређен календарски део доноси у своје забавноме и поучном делу 20 разних чланака од признатих српских књижевника а уз то 39 уметнички израђених слика од којих су 34 слике са свим нове нити су исте до сада где угледале света у српским листовима, него су израђене за „Орла“ у најбољим страним радионицама.

Календар износи 11 табака највећег формата на углађеној артији а стоји само

50. новч. за Србију 1 динар.

На 10 и више у нас поручених комада за готово или пошт. поузећем рабатујемо 30%

Уз „Орла“ препоручујемо

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА

који стоји 20 новч. или 2 гроша. Ко поручи за готов новац или пошт. поузећем у нас бар 25 ком. томе рачунамо 12 новч. комад.

Главна комисија за Србију: Књижара В. Валожића у Београду.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ГУСТАФ А. БАРКАЧ

ВИНОГРАДАР и ВИНАР

у Петроварадину (Срему)

препоручује најјефтинијом ценом своја

НА 11 ИЗЛОЖАВА

15 пута одликована

властита бела, шиљер и црна вина,

даље своје производе ракија

комовице и шљивовице из разних година,

још ко томе омиљену Сремску

СЛАТКУ АСТАЛ-СЛАЧИЦУ

и по њему произведене изврсне

СУЏУКЕ

као и капљаш и митрополитски (српски)

БЕРМЕТ.

РЕД ПЛОВИДБЕ

ПУТНИЧКИХ ПАРОВРОДА.

Од 1. новембра.

Доле путује путничка лађа понедељником, средом и суботом у 3 сахата после подне.

(Средом и суботом иде до Оршаве и има свезу и са Тителом).

Горе иде лађа уторником, четвртком и суботом у пола пет сахата после подне.

Од 1. новембра почињући пристаје путнички пароброд и код Каменице, где је нова станица отворена.

Радионица мушког одела

АДОЛФА ФРАНКЛА

у Н. Саду „код Енглеза“, на главној пијаци у кући „Матице Српске“ бр. 42 препоручује

за јесењу и зимску сезону сваке врсте најлепше израђених мушких хаљина за чудо јефтинијом ценом (а да би избегли случајне промене у имену, ваља споменути само: Франкл.)

Нарочито се препоручује:

за господу горње хаљине (капуге)	од 10 фор. на више
као и омиљене такозване Менчикове	„ 15 „ „ „
јесењих поуком преобука	„ 16 „ „ „
„ чакшира (панталона)	„ 5 „ „ „
„ прелука	„ 3 „ „ „
врло елегантних шлочнока	„ 12 „ „ „

Осим тога може се добити у свако доба у највећем избору до најфиније израђених мушких хаљина сваке величине и разноврснога помоднога и елегантнога кроја.

Шпецијалитети у штофовима за панталоне. — Велико стовариште најфинијих штофова домаћег и страног фабриката. Једина продавница за Нови Сад и околину сваке врсте, правих, оригиналних, америкањских

ШИВАЊИХ МАШИНА ЗА ПОРОДИЦЕ И РУКОДЕЛЦЕ

по фабричној цени, са поуком безплатном, уз годишњу гаранцију, и на месечну одплату.

Радионица за репаратуре, брзо, тачно и јефтино. — Стовариште сваке врсте конаца, енгл. Перки-Игала, зејтина у флашама, као и свију делова шивањих машина.

Све то и једино само код АДОЛФА ФРАНКЛА у Н. Саду, главн. пијаци бр. 42 „код Енглеза.“

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА